

Broj:01-351/19
Podgorica,30.09.2019.godine
MBMB

Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore, na osnovu čl. 41 st.1 Zakona o zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore ("Sluzbeni list Crne Gore" br.42/11 i 32/14) i člana 40 Pravila o radu Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore ("Sluzbeni list Crne Gore" br.53/14) nakon završenog ispitnog postupka, po pritužbi XY, iz Kotora, na rad Višeg suda u Podgorici, daje

MIŠLJENJE

I Uvod

1. Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore, dana 07.06.2019.godine XZ podnio je pritužbu na rad Višeg suda u Podgorici. U pritužbi je naveo da je presudom Osnovnog suda u Nikšiću P.300/17 od 04.05.2009.godine, usvojen njegov tužbeni zahtjev, kao tužioca, protiv tuženog XX, iz Nikšića i utvrđeno da ima pravo korišćenja grobnog mjesta pok.XX, rođene X, ranije udate X, na mjesnom groblju u Nikšiću, Župa, selo Gornja Kuta, na kat.parceli 1173, upisanoj u posjedovnom listu 122 KO Kuta, sa položajem i koordinatama. Takođe, tuženi je obavezan,da u roku od 15 dana,od dana pravosnažnosti presude, tužiocu XX, naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 920,00 eura. Na navedenu presudu tuženi je dana 29.05.2019.godine izjavio žalbu Višem sudu u Podgorici. Međutim, iako je od dana podnošenja žalbe prošlo više od godinu dana, sud odluku u toj pravnoj stvari još uvijek nije donio.

II Ispitni postupak

2. Radi utvrđivanja relevantnih činjenica i osnovanosti povrede prava, Zaštitnik je pokrenuo ispitni postupak i zatražio i dobio izjašnjenje od Višeg suda u Podgorici.

3.Viši sud u Podgorici u svom izjašnjenju IV-1-Su.85-1/2019 od 09.07.2019. godine naveo je, da je u predmetu Gž.br.4189/18 odluka izrađena i da će navedeni predmet,nakon što prođe sudsku praksu biti razdužen, a odluka dostavljena strankama u zakonskom roku. U dopuni izjašnjenja-akt br. IV-1-Su.85-1/2019 od 16.07.2019. godine Viši sud u Podgorici naveo je da je predmet završen i razdužen u pisarnici suda dana 12.07.2019. godine.

III Utvrđene činjenice

4. Na osnovu navoda iz pritužbe, izjašnjenja dostavljene i pribavljene dokumentacije u ispitnom postupku je utvrđeno:

- da je pred Osnovnim sudom u Nikšiću u predmetu P.br.300/2017 vođen parnični postupak, po tužbi podnosioca pritužbe XX,kao tužioca, protiv tuženog XX,radi utvrđenja prava korišćenja grobnog mjesta pok.XX, rođene X, ranije udate X, na mjesnom groblju u Nikšiću, Župa, selo Gornja Kuta, na kat.parceli 1173, upisanoj u posjedovnom listu 122 KO Kuta;

-da je Sud dana 04.05.2019. godine u predmetu P.br.300/2017 godine donio presudu kojom je usvojio tužbeni zahtjev tužioca i utvrdio pravo korišćenja grobnog mjesta, obavezao tuženog da tužiocu naknadi troškove postupka u iznosu od 920,00 eura;

-da je dana 29.05.2018. godine tuženi izjavio žalbu na presudu Osnovnog suda u Nikšiću P.br.300/2017;

-da je Viši sud u Podgorici dana 28.06.2019.godine odlučio po žalbi tuženog i rješenjem Gž.br.4189/18 od 28.06.2019.godine ukinuo presudu Osnovnog suda u Nikšiću P.br.300/17 od 04.05.2018.godine i predmet vratio prvostepenom sudu na ponovno suđenje;

IV Relevantni propisi

A) Domaće pravo

5. Ustavom Crne Gore („Sl.list Crne Gore“ br. 1/2007) određeno je:

„Svako ima pravo na pravično i javno sudjenje u razumnom roku pred nezavisnim, nepristrasnim i zakonom ustanovljenim sudom“. (32).

6. Zakonom o parničnom postupku („Službeni list Republike Crne Gore“, br. 022/04 od 02.04.2004, 028/05 od 05.05.2005, 076/06 od 12.12.2006, Službeni list Crne Gore“, br. 073/10 od 10.12.2010, 047/15 od 18.08.2015, 048/15 od 21.08.2015, 051/17 od 03.08.2017, 075/17 od 09.11.2017) propisano je:

„Sud je dužan da nastoji da se postupak sprovede bez odugovlačenja, u razumnom roku, sa što manje troškova i da onemogući svaku zloupotrebu prava koja strankama pripadaju u postupku. (čl. 11 st. 1)

Drugostepeni sud odlučuje o žalbi u sjednici vijeća ili na osnovu održane rasprave.

Drugostepeni sud će zakazati raspravu u slučaju kad je prvostepena presuda već jedanput ukinuta po žalbi a sud u sjednici vijeća ocijeni da se presuda protiv koje je izjavljena žalba zasniva na bitnim povredama odredaba parničnog postupka ili na pogrešno ili nepotpuno utvrđenom činjeničnom stanju.

Ako drugostepeni sud na sjednici vijeća ili na raspravi ocijeni da je za pravilno ili potpuno utvrđivanje činjeničnog stanja potrebno utvrditi činjenice, odnosno izvesti dokaze koje je stranka pred prvostepenim sudom iznosila odnosno predlagala, ali ih prvostepeni sud nije utvrđivao, odnosno izvodio ili je zbog pogrešne primjene materijalnog prava činjenično stanje nepotpuno utvrdio, dopuniće postupak odnosno otkloniti navedene nedostatke.

Drugostepeni sud može zakazati raspravu i kada ocijeni da je radi pravilnog utvrđenja činjeničnog stanja potrebno pred drugostepenim sudom da se ponovo izvedu svi ili samo neki od već izvedenih dokaza pred prvostepenim sudom. (čl.375)

Drugostepeni sud vratiće sve spise sudu prvog stepena sa dovoljnim brojem ovjerenih prepisa svoje odluke, radi predaje strankama i drugim zainteresovanim licima u roku od 30 dana od donošenja odluke. (čl.390)”

B) Medjunarodno pravo

7. Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda utvrđuje:

”Svako, tokom odlučivanja o njegovim građanskim pravima i obavezama ili o krivičnoj optužbi protiv njega, ima

pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim sudom, obrazovanom na osnovu zakona“. (čl.6 st.1)

V Zaključna ocjena

Iz činjeničnog stanja utvrđenog tokom postupka proizilazi da je u predmetu Osnovnog suda u Nikšiću P.br.300/2017, po tužbi podnosioca pritužbe, sud dana 04.05.2018.godine donio presudu, kojom je usvojio tužbeni zahtjev i utvrdio pravo korišćenja grobnog mjesta. Protiv navedene presude tuženi je izjavio žalbu Višem sudu u Podgorici dana 29.05.2018.godine, povodom koje je taj sud donio odluku dana 28.06.2019. godine .

10. Dakle, Viši sud u Podgorici je u predmetu Gž.br.4189/18 odluku donio, u roku od godinu dana, od dana podnošenja žalbe.

11. Zaštitnik ocjenjuje, a uzimajući u obzir složenost predmeta u činjeničnom i pravnom smislu, ponašanje podnosioca pravnog sredstva, ponašanje suda, te interes i značaj predmeta spora za podnosioca pritužbe¹ da je Viši sud u Podgorici u predmetu Gž.br.4189/18 blagovremeno i u zakonom propisanom roku postupao i donio odluku. Sud je postupak po žalbi, okončao u roku od jedne godine, što, po ocjeni Zaštitnika, ispunjava uslov razumnog roka za odlučivanje i donošenje odluke u postupku po žalbi. Ovo posebno cijeneći okolnost da je postupak u dva nivoa nadležnosti (pvrostepnom i drugostepenom) trajao ukupno dvije godine, da se nije radilo o predmetu veće složenosti u činjeničnom i pravnom smislu, pa obzirom na prirodu spora, te pravni interes podnosioca, po nalaženju Zaštitnika, nije postojao osnov odnosno zakonska obaveza suda, koja bi nalagala hitnost postupka.

12. Stoga, po mišljenju Zaštitnika, podnosiocu pritužbe nije povrijeđeno pravo na suđenje u razumnom roku iz čl. 32 Ustava Crne Gore i čl. 6 st.1 Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i sloboda, jer je nadležni sud u razumnom roku raspravio, preispitao i odlučio po svim zahtjevima (pravnim osnovima) stranaka u postupku.

ZAMJENICA ZAŠTITNIKA
LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE
Zdenka Perović

Dostaviti:

- Podnosiocu pritužbe
- Višem sudu u Podgorici
- a/a

¹ Novovic protiv Crne Gore br.13210, od 23.10.2012.godine p.49